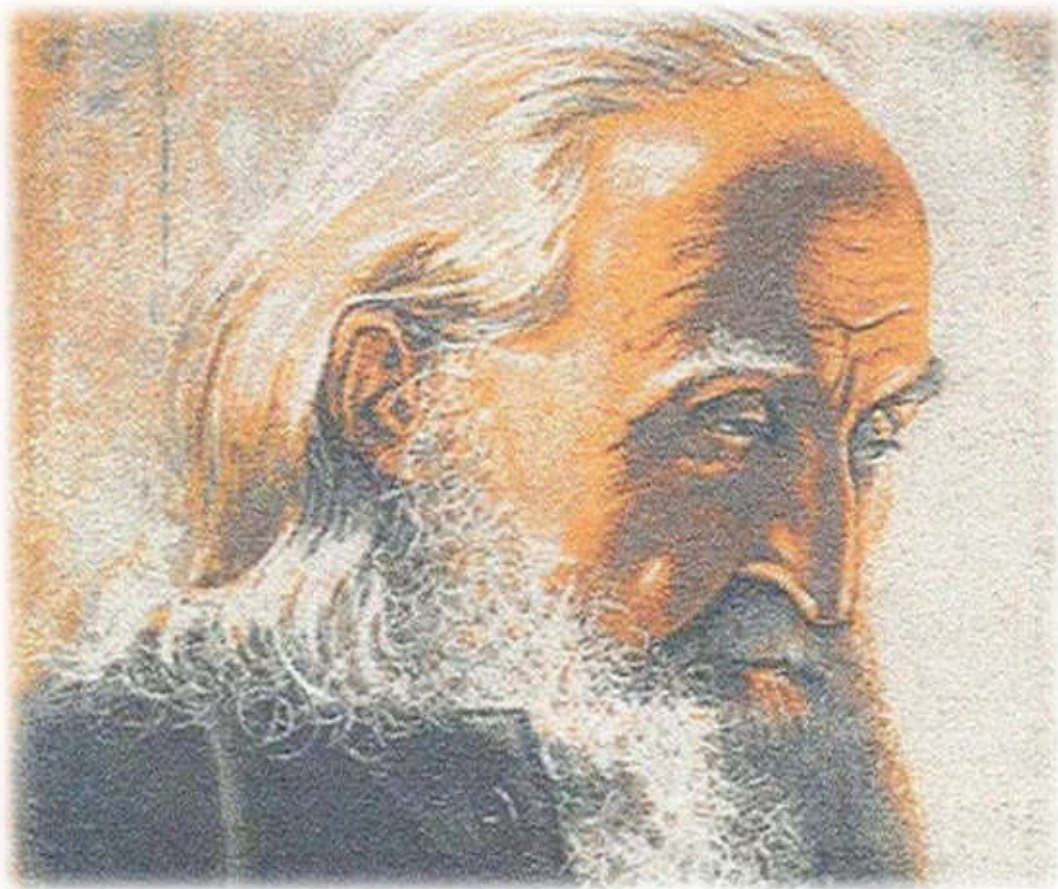

Πνευματικά κεφάλαια Του Αρχιμανδρίτου Σωφρονίου,

1. Αγαπητοί μου αδελφοί και αδελφές, ανοίξτε την καρδιά σας, για να χαράξει εκεί το Άγιο Πνεύμα την εικόνα του Χριστού. Τότε θα γίνετε σιγά-σιγά ικανοί να έχετε μέσα σας τη χαρά και το πένθος, το θάνατο και την ανάσταση.

2. Ο κόσμος δεν γνωρίζει τίποτε μεγαλύτερο από την κλήση του χριστιανού. Αλλά όσο υψηλότερος είναι ο σκοπός, τόσο δυσκολότερη είναι η πραγμάτωσή του.

3. Κοιτάξτε το μεγαλειώδες θέαμα που ο Θεός μας φανέρωσε στη δημιουργία του κόσμου, στην κατασκευή του ανθρώπου «κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσιν» Του. Εκείνο που αναζητούμε δεν περιορίζεται στη μικρή μας καθημερινή ζωή. Αναζητούμε να είμαστε με τον Θεό και να απόκτησουμε μέσα μας τη ζωή σε όλο το πλάτος, το κοσμικό και το θείο.

4. Στην πνευματική μας θεωρία οφείλουμε να ενώσουμε το κοσμικό είναι και το θεϊκό Είναι, το κτιστό και το άκτιστο.

5. «Εν αρχή ήν ο Λόγος». Χωρίς Αυτόν τίποτε δεν υπάρχει. Κάθε μέρα γευόμαστε την οδυνηρή και άθλια ζωή μέσα στο σώμα μας. Και όμως δημιουργηθήκαμε κατ' εικόνα του Χριστού, του Απολύτου.

6. Το πρόβλημα, το μυστήριο της ζωής μας, είναι το πέρασμα από το σχετικό στο Απόλυτο. Αν το είναι δημιουργήθηκε από τον Θεό, δεν πρέπει να πεθάνει. Ο Θεός δημιούργησε τη ζωή, δεν δημιούργησε το θάνατο.

7. Σκοπός μας είναι η ζωή με τον Χριστό-Θεό, η αθανασία, η αιωνιότητα. Σύμφωνα με την Αποκάλυψη, η αιωνιότητα του Θεού μπορεί να μας μεταδοθεί.

8. Οφείλουμε να μάθουμε να ζούμε την αιώνια ζωή του Ιδίου του Θεού.

9. Τί σημαίνει «θέωση» του ανθρώπου; Να ζήσουμε όπως έζησε ο Κύριος, να αφομοιώσουμε το φρόνημα και τα αισθήματα του Χριστού, προπαντός των τελευταίων στιγμών της επίγειας ζωής Του.

10. Το σπέρμα που έρριξε ο Σατανάς στην καρδιά και το νου του Αδάμ –το λογισμό να γίνει θεός χωρίς τον Θεό– σφηνώθηκε τόσο βαθιά στο είναι μας, ώστε να βρισκόμαστε αδιάκοπα υπό το κράτος της αμαρτίας.

11. Ήδη από τη γέννησή μας γινόμαστε κληρονόμοι του Αδάμ. Μπορούμε να ζήσουμε την κατάσταση της πτώσεως, που είναι μια φοβερή απόκλιση από την αγάπη του Πατρός, ως την μόνη πραγματικότητα του ανθρωπίνου είναι.

12. Στον κόσμο ζούμε στην ατμόσφαιρα και τη λατρεία της πτώσεως. Ζούμε στην άνεση και συχνά ντρεπόμαστε να ομολογήσουμε την πίστη μας, να πούμε ότι είμαστε χριστιανοί.

13. Μην έχετε υπερβολική εμπιστοσύνη στην ανώτερη μόρφωση που αποκτήσατε στον κόσμο. Ο πολιτισμός στον οποίο ζούμε είναι κουλτούρα της πτώσεως.

14. Μετά από δύο παγκόσμιους πολέμους –οι πόλεμοι είναι η κατεξοχήν αμαρτία–, ο σύγχρονος κόσμος έχασε τη χάρη του Αγίου Πνεύματος.

15. Δεν μπορεί όμως να εννοήσει τη θεότητα του Χριστού χωρίς το Άγιο Πνεύμα. Να πιστέψουμε ότι αυτός ο άνθρωπος, που είναι αληθινός αν-θρωπος, είναι ο Δημιουργός του κόσμου, αυτό μας ξεπερνά. Να πιστέψουμε ότι ο Ίδιος ο Θεός σαρκώθηκε, ότι μας κάλεσε να είμαστε αιώνια μαζί Του, να, αυτό είναι που λείπει από πολλούς ανθρώπους του καιρού μας, κυρίως από επιστήμονες.

16. Τί σημαίνει σωτηρία; Ο θάνατος του σώματος είναι άραγε η προϋπόθεση για την είσοδο στη Βασιλεία του Χριστού; Πώς μπορούμε να αναπτύξουμε την ικανότητα μας να ζούμε σύμφωνα με τις εντολές του Χριστού, σύμφωνα με το Άγιο Πνεύμα;

17. Ένα μόνο έχει σημασία: να φυλάξουμε την ένταση της προσευχής και της μετανοίας. Τότε ο θάνατος δε θα είναι ρήξη, αλλά μετάβαση στη Βασιλεία, για την οποία θα έχουμε ετοιμασθεί με την κοινωνία του Σώματος και του Αίματος του Χριστού, με την προσευχή και την επίκληση του Ονόματός Του: «Κύριε, Ιησού Χριστέ, ο Θεός ημών, ελέησον ημάς και τον κόσμο Σου».

18. «Ακηδία», ετυμολογικά σημαίνει απουσία φροντίδας για τη σωτηρία. Εκτός από σπάνιες σχεδόν περιπτώσεις, όλη η ανθρωπότητα ζει σε κατάσταση ακηδίας.

19. Οι άνθρωποι έγιναν αδιάφοροι για τη σωτηρία τους. Δεν αναζητούν τη θεία ζωή. Περιορίζονται στα σχήματα της σαρκικής ζωής στις καθημερινές ανάγκες, στα πάθη του κόσμου και τις συμβατικές πράξεις. Ωστόσο ο Θεός μας έπλασε από το μηδέν «κατ' εικόνα» του Απολύτου και «καθ' ομοίωσίν» Του. Αν η αποκάλυψη αυτή αληθεύει, η απουσία της μέριμνας για τη σωτηρία δεν είναι άλλο παρά ο θάνατος του προσώπου.

20. Η απελπισία είναι η απώλεια της συνειδήσεως ότι ο Θεός θέλει να μας δώσει την αιώνια ζωή. Ο κόσμος ζει στην απελπισία. Οι άνθρωποι έχουν καταδικάσει οι ίδιοι τον εαυτό τους στο θάνατο. Πρέπει να παλέψουμε σώμα προς σώμα με την ακηδία.

21. Η ζωή του κόσμου οργανώνεται γύρω από μερικά ανθρώπινα πάθη και η πνευματική ζωή βρίσκεται στο περιθώριο. Οφείλουμε να αντιστρέψουμε την κατάσταση αυτή των πραγμάτων, να τοποθετήσουμε την πνευματική ζωή στην καρδιά της ζωής μας.

22. Η σοφία του κόσμου αυτού δεν μπορεί να σώσει τον κόσμο. Τα κοινοβούλια, οι κυβερνήσεις, οι πολυσύνθετοι οργανισμοί των πιο αναπτυγμένων συγχρόνων κρατών της γης είναι ανίσχυροι.

23. Η ανθρωπότητα πάσχει χωρίς τέλος. Η μόνη διέξοδος είναι να βρούμε μέσα μας τη σοφία, την λύση να μη ζούμε σύμφωνα με τις ιδέες αυτού του κόσμου, αλλά να ακολουθήσουμε τον Χριστό.

24. Όπως ο Χριστός στη Γεθσημανή και στο Γολγοθά ζούσε ακατάπαυστα με τη σκέψη του Πατρός, κι εμείς οφείλουμε να ζούμε κάθε στιγμή με τη σκέψη του Θεού, αλλά περισσότερο του Χριστού παρά του

Πατρός, επειδή δια του Υιού ερχόμαστε στον Πατέρα. Στην πράξη η ζωή γίνεται Χριστοκεντρική.

25. Το μόνο που μας ελκύει είναι ο Χριστός, το πρόσωπο Του. Και οφείλουμε να ζήσουμε τον Χριστό ως το μέτρο κάθε πράγματος, θείου και ανθρωπίνου. Εν τω Χριστώ έχουμε τον Δημιουργό Θεό μας. Εν τω Χριστώ έχουμε το υπόδειγμα, την αποκάλυψη του Σχεδίου του Θεού για τον άνθρωπο.

26. Η αγάπη του Χριστού πρέπει να γεμίζει την καρδιά μας πάντοτε. Εν Θεώ δεν ζούμε με τον διανοητικό στοχασμό.

27. Ο Θεός αποκαλύπτεται σε μας με τις ενέργειες Του. Ζούμε τον Χριστό ως προσωπική μας ζωή, όχι ως κάποιον που θα γνωρίζαμε εξωτερικά.

28. Κάποτε, όταν η αγάπη του Χριστού μας εγγίζει, αισθανόμαστε την αιωνιότητα. Αυτό δεν μπορεί να γίνει κατανοητό με τη λογική. Ο Θεός ενεργεί με το δικό Του τρόπο που ξεφεύγει τη λογική.

29. Δεν πρέπει να είμαστε υπερβολικά λογικοί στη χριστιανική ζωή.

30. Υπάρχουν εξωτερικοί «δείκτες» που επιτρέπουν να υπολογίσουμε σε ποια απόσταση βρισκόμαστε από τον Θεό: Ακολουθούμε τον λόγο του Ευαγγελίου; Φθάσαμε την τελειότητα, δηλαδή την αγάπη για ολόκληρο τον κόσμο, χωρίς διάκριση ανάμεσα σε εχθρούς και φίλους;

31. Δεν υπάρχει διαφορά ανάμεσα στις εντολές του Χριστού και στη ζωή του ίδιου του Θεού.

32. «Καταξίωσον, Κύριε, εν τη ημέρα ταύτη αναμαρτήτους φυλαχθήναι ημάς». Πολλές φορές επανέλαβα αυτή την προσευχή της Εκκλησίας. Η επί γης αναμάρτητη ζωή μας ανοίγει τις πύλες του Ουρανού.

33. Δεν είναι ο πλούτος των γνώσεων που σώζει τον άνθρωπο. Είναι η αναμάρτητη ζωή που μας προετοιμάζει για τη ζωή με τον Θεό στο μέλλοντα αιώνα. Η χάρη του Αγίου Πνεύματος μας διδάσκει τις αιώνιες αλήθειες κατά το μέτρο που ζούμε σύμφωνα με τις εντολές: «Αγαπήσεις τον Θεό σου, τον Δημιουργό σου, με όλο το είναι σου και αγαπήσεις τον πλησίον σου ως σε αυτόν». Ναι, κρατείτε πάντοτε αυτές τις εντολές.

34. Μείνετε στην προσευχή, μείνετε στον αγώνα, να περάσετε τη μέρα σας χωρίς αμαρτία. Όλα τα υπόλοιπα θα δοθούν από τον ίδιο τον Θεό.

35. Για να φυλάξουμε τη χάρη του Αγίου Πνεύματος, οφείλουμε ν' απέχουμε από κάθε λογισμό που δεν αρέσει στον Θεό, μας λέει ο Γέροντας Σιλουανός. Ιδού το έργο μας. Ιδού η πνευματική μας καλλι-

έργεια. Εφόσον πρόκειται για την αιώνια σωτηρία, αυτό δεν τελειώνει ποτέ. Αρχίζουμε και ξαναρχίζουμε χωρίς τέλος.

36. Δεν μπορούμε να πραγματοποιήσουμε μέσα μας την εικόνα του Χριστού, εκτός αν είμαστε πραγματικά ενωμένοι, όπως ο Χριστός το ζητούσε από τους μαθητές Του: «Αγαπάτε αλλήλους», για να γνωρίζει ο κόσμος ότι είστε του Χριστού.

**(Αρχιμ. Σωφρονίου (Σαχάρωφ), Περί Πνεύματος και ζωής, Ι.Μ.Τιμίου
Προδρόμου Έσσεξ Αγγλίας, 1995, σ. 17-26 – επιλογή)
31 Ιουλίου 2013**